

јом вољом.

Господ жели да и ми своју вољу управимо на испуњавање Његове воље. Уколико будемо користили Свето Писмо као мапу нашег пута, уколико, чак и не схватајући, или не осећајући овај текст, будемо га пратили у нашим поступцима и жељама, тада ће се наша порочна воља почети исправљати и без обзира на различита искушења, ипак ћемо стићи до источника живе воде. Али наша је велика заблуда у томе што често бивамо задовољни ониме што смо постигли – тиме што нам је Господ даровао веру, што долазимо у храм, што имамо могућност да се причестимо, што у кући имамо Јеванђеље. Али то све још увек није светост, то није (чак ни) духовни живот. „Ко нема Духа Христовог, тај није Његов“.

Већини људи који долазе у цркву можемо поставити питање: а где су ваша деца? Где су она? Зашто мајка стоји у храму, а син ко зна где је? Зашто јој је недостало вере, да би том вером и његову (свећу вере) запалила? Зато што је њено хришћанство највећим делом умишљено, привидно, само једна спољашња форма: долазак у храм, пост, читање Јеванђеља или читање одређених молитава – што само по себи није лоше, али у овоме самом нема Духа Божијега. Тако је и са хришћанином: споља је све добро: иде у цркву, чак се и причешћује, рекло би се да је све у реду, а нема истинског, хришћанског духа, нема Светога Духа у срцу човека. Значи – његова је вера фарисејска вера – само једна спољашња форма.

Зато тај нови закон, који је до-

нео Господ на земљу, закон Божије благодати, треба прихватити срцем. И ми треба да свакодневно плачемо због тога што немамо Духа Божијег, а ми сасвим задовољни. Живот тече. Дан пролази, срећемо се са другим људима, са пријатељима, весела, богате трпезе, путовања, прочитамо понеку књигу, видимо нешто ново – све то нам је веома интересантно. А где је духовни живот? Где је твој Бог? Покажи Га! Да ли је у твоје срцу? А ми као да смо се помирили са тиме, па чак и нећемо ништа осим онога што већ имамо, чак и заборављамо да је истинско хришћанство – примање у себе Духа Божијег.

Али човек сам не може да постигне Духа Божијег. Он долази само онда када Сам зажели, јер Дух Божији није некаква незнано где, разливена бесловесна енергија. Не, Он је Лице Пресвете Тројице. Зато треба да се покренемо са ове мртве тачке у којој се налазимо; треба да седнемо и да дубоко размислимо о томе шта Дух Божији захтева од нас и да у сагласности са овим изменимо свој живот. Тада ће доћи и спасење, јер спасење је долазак Духа Божијега у срце човека, Који га чисти од сваке нечистоте и спасава његову душу. Ето толико. Човек може престати да чини лоше поступке, али престати да жели лоше ствари не може. У овоме га једино сами Бог може исправити и изменити сву његову природу.

Зато се, драга браћо и сестре уподобимо Самарјанки, а све оно у нашем животу, што нам смета да јој се уподобимо, трудимо се да избацимо из свог живота. Амин.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПЕТА НЕДЕЉА ПО ВАСКРСУ - САМАРЈАНКЕ

свешта мученица Фошина Самарјанка, св. муч. Гликерија

Јн. 4, 5 – 42, зч. 12; Дав. 11, 19 – 26, 29 - 30, зч. 28.

прошогереј Димитрије Смирнов

БЕСЕДА НА НЕДЕЉУ САМАРЈАНКЕ

Данашња недеља се назива недеља Самарјанке – по Јеванђељу које се по свим православним црквама чита на овај дан. Оно нам говори о за нас веома важним стварима, које треба обавезно да сложимо у своје срце и да их упамтимо.

Христос је ишао кроз Самарију, иако су је јудеји обично заобилазили, да се не би сретали са самарјанима, који су по њиховом мишљењу били јеретици. Дошавши до Јаковљевог бунара, Господ је тамо сусрео грешну жену, блудницу. Није је се узгнушао, већ је започео разговор са њом и то је говорио кротко и са љубављу, покушавајући да је одвоји од брига овога живота и да њен ум усмери на размишљање о небеском. Господ није од ње сакрио да је Он Спаситељ света, да је управо Он Месија кога сви очекују. Заправо, са грешницом је почео да говори о највећим тајнама и рекао јој много од онога што није чак говорио ни Својим ученицима.

Откуд сада ово? Зашто је Христос баш њу изабрао да јој каже ове знамените речи, које смо и ми данас

чули – о води живој, о Духу Светом? Она није могла бити упозната са Духом Светим – са правом се блуд сматра смртним грехом, који тренутно човека лишава Боже благодати. Али Господ је не једном поновио да није дошао да спасе праведнике, већ грешнике. И заиста, управо су га праведници распели. Фарисеји, који су учили народ да разапне Христа, свакако нису били блудници. Они су испуњавали све што је било прописано: молили се, посећивали храм, многи су од њих знали напамет читаве одломке из Светог Писма. Али када су се сусрели са Христом, Његов лик, Његове речи и поступци нису у њима изазивали ништа друго осим мржње. А управо ова жена Самарјанка, јеретик и грешница, муњевито Му се приближила. И догодило се чудо. Када је дошла у свој град и рекла: Знајте, сусрела сам Христа, Месију, људи су због њених речи почели да верују у Њега. Христос не наочиглед јудејима васкрсавао мртве, а они су због тога са још већом мржњом шкргутали зубима. А овде јеретици, који су имали не-

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

правилно учење о истинитом Богу, а ипак тако дубоко прихватање, тако поверење.

Све ово се итекако односи непосредно и на нас. Веома је важно да схватимо да се реч Божија не усваја умом, већ срцем. Да би је прихватили није довољно да одредимо све философске категорије које се у њој налазе. Реч је Божија усмерена на душу човека и зато ју је могуће усвојити једино духом, а ради тога је потребно да срце омекша. Сваки је човек грешан и његово је срце непријемчиво за истину. Оно бива пријемчиво за истину само у детињству, до неког узраста, а потом већ почиње да отврдњава, постаје ка камен и тада је већ тешко да било шта добро уђе у њега. Зато је једном приликом Господ, обраћајући се ученицима, позвао их: будите као деца – јер вам ово даје могућност да усвојите реч Божију. Уколико погледамо на ученике Христове, видећемо да међу њима нема много ни мудрих, а још мање образованих, него су већим делом људи веома једноставни и непосредни. Самарјанка је такође припадала тој врсти људи. Зато и када јој је рекао: Ја сам Христос – она Му је одмах поверовала. Као дете, које, када му говори о Богу, одмах поверује и добро запамти ове речи тако да оне постану његов живот. А одрастао човек, огрубео од греха, или не жели да слуша ове речи, или га то уопште не интересује, или их никако не може разумети, не може да повеже ствари, непрестано тражи некакву логику. А логика овде не постоји. Главно је, да ли је срце отворено према речи Божијој.

Господ одлично познаје нашу па-

лу природу и жели да грех који живи у нама, схватимо као преступ, да стремимо да га се ослободимо, да започнемо нови живот ван тога греха, да замрзимо грех. Зато је Спаситељ овој жени самарјанки, као на испиту, задао неколико питања која су требала да је наведу. Он јој каже: дођи, доведи свога мужа. И чека. Она одговара: Немам мужа. Истину си рекла, имала си их пет, а тај са којим сада живиш, није ти муж, рекао је Христос. И она је ту већ све признала, већ се за све покајала. Односно, знала је да не ради како треба, недостајао јој је само тај последњи импулс, и то је са њом учињено Господ. У предању је остало запамћено да се она касније и крстила и постала ученица Христова, чак и мученички пострадала. Христос ју је препородио, али је њен препород постао могућ управо захваљујући томе што је имала детиње, непосредно срце.

Господ жели спасење свакоме човеку. Господ жели да сваки човек дође до познања истине. Он жели да сваког човека подстакне на покајање, јер уколико нема покајања, немогуће је започети нови живот. Господ жели да свакоме човеку дарује ову живу воду, која у њему неће никада пресушити.

Човек је по својој природи првенствено духовно биће. Зато, ма чему на земљи да стреми, ништа га не задовољава. Уметник не бива задовољан сликом, родитељи никада не бивају задовољни децом, учитељи – ученицима, грађани – устројством државе. Није се још десило кроз историју да су грађани били задовољни државним уређењем. Све што је повезано са животом човека – све је заквашено грехом, све

злом, увек је на штету, јер је људска природа унакажена грехом. Свакако да човек не може сам од себе изићи из тога зла. Зато је Христос и дошао на земљу. Није дошао да спасава праведнике, јер заправо, праведнике је и немогуће спасити. Видимо како се Господ опходио са блудницама, са људима који су грешили смртним гресима: веома нежно и са љубављу. Са друге стране видимо са каквим је гневом говорио са фарисејима, јер је покушавао да их ма како скине са ове њихове праведничке позиције.

Најтеже од свега је обратити Богу човека који мисли да је праведник, да му је све у потпуном реду, да у свему поступа правилно, да нема никаквих грехова. Такво схватање је највећа заблуда, јер човек постаје сасвим задовољан оним степеном духовног развоја који је достигао у датом тренутку. Он пред собом не види Бога, нема више никаквих афинитета да буде са Њим, постаје у потпуности самодовољан. Ово је уствари духовна смрт, јер из оваквог стања нема духовног развоја. Духовни напредак је могућ само онда када се човек истрајно каје за грехове, односно истрајно види да треба да се у себи самом исправи и као скидајући са себе слој по слој, исправља свој живот: поправио је једно – одмах се појављује друго. Тачније, не појављује се, оно је одувек постојало, али једноставно није било уочљиво, јер један грех заклања хиљаду других. Зато, уколико се човек покаје за грех (а покајати се не значи именовати грех, покајати се значи поправити се у томе), уколико победи тај грех, уколико помери један камен – под њим уочава хиљаде мањих. Када

опази ову хиљаду, испод ње се појављује 10 хиљада других. Стога, што је човек ближе Богу, то се више каје; што је ближе вечном животу, тим је више у њему суза покајања. А уколико немамо ове сузе, ако не осећамо себе као пале, ако смо задовољни самима собом, значи да смо отишли далеко од Бога.

Самарјанка је осећала своју греховност, стога се по Божијем Промислу, сусрела са Христом. Увек, када се човек колико-толико замисли над својим животом, замисли над тим да живи неправилно, Господ је спреман да му изађе у сусрет, спреман је да га призове. Често се дешава следећа ситуација: човек верује негде у дубини душе, али у њему нема правог духовног живота. А онда се нешто деси и потресе се нешто у уму и срцу човека, као да му спадне мрена са очију и у њему почиње духовни живот, почиње да тече ова жива вода, која га оживљава и он као да се буди иза сна.

Али ми, као грешни људи, непрекидно чинимо по својим жељама и тиме често ожалашћујемо Бога, пошто наше жеље противрече вољи Божијој. И да би нас заштитио од тога, Господ нам је дао заповести, јер нас је губитак Бога начинио слепима и безосећајнима, и веома лако чинимо преступе сваке врсте, односно, преступамо онај поредак који је Бог завео у овом свету. А због овога наш живот постаје у потпуности хаотичан. Наш је живот због овога тако тежак, да се све време праћамо против бодила, све време идемо против Бога у свим нашим поступцима. Тешко нам је, и мрачно и досадно, јер наш живот ни најмање није сагласан са Божи-